

5 jaar bouwen aan kindhuwelijksvrije gemeenschappen

Inzichten uit een externe evaluatie

Her Choice is een alliantie van vier in Nederland gevestigde organisaties: Stichting Kinderpostzegels Nederland, The Hunger Project, International Child Development Initiatives (ICDI) en de Universiteit van Amsterdam. De afgelopen vijf jaar hebben deze organisaties hun krachten gebundeld in het Her Choice programma. Samen met 27 partnerorganisaties werkten ze aan de strijd tegen kindhuwelijken in tien landen in Afrika en Azië: Bangladesh, Benin, Burkina Faso, Ethiopië, Ghana, Mali, Nepal, Pakistan, Senegal en Oeganda. Her Choice is onderdeel van het SRGR partnerschap van het Ministerie van Buitenlandse Zaken (BZ). Het programma is ten einde en het is dus tijd voor een eindevaluatie. Een uitgebreide interne evaluatie is uitgevoerd door de Universiteit van Amsterdam. De Alliantie gaf Avance-Impact de opdracht om de externe eindevaluatie uit te voeren.

In de externe evaluatie hebben we ingezoomd op de volgende onderwerpen:

- 1 Relevantie** // In hoeverre was het programma relevant vanuit het perspectief van BZ en het perspectief van de doelgroepen?
- 2 Effectiviteit** // In hoeverre zijn de gestelde targets van het programma behaald? En wat waren de belangrijkste factoren om de targets te behalen?
- 3 Duurzaamheid** // Hoe heeft het programma getracht de duurzaamheid van de (tussentijdse) outcomes en impact te waarborgen? Hoe speelde capaciteitsopbouw een rol in de duurzaamheid van de outcomes? En wat zijn de perspectieven van de partners met betrekking tot de duurzaamheid van het programma?

Relatie tussen interne en externe evaluatie

We hebben ervoor gezorgd dat deze externe evaluatie is afgestemd op de interne evaluatie. We raden u ten zeerste aan om ook de UvA-impactevaluatie te lezen voor een volledig overzicht van de impact van het programma. Het rapport kan [hier](#) worden gedownload.

Een methodologie gebaseerd op secundaire bronnen

De externe evaluatie is voor 99% gebaseerd op secundaire bronnen. We gebruikten onderzoek van de UvA, programmadocumenten, onderzoeken etc. We ontvingen een overvloed aan documenten van de Alliantie. Meer dan 70 bestanden. Van communicatiemateriaal tot ruwe data van focusgroepen met de partners.

We hebben een beperkte hoeveelheid primaire data verzameld met behulp van twee methoden:

1. Er zijn in december 2020 twee focusgroepen met partners gehouden om de eerste bevindingen en inzichten te valideren.
2. Er is een korte (vrijwillige) enquête onder de partners verspreid om aanvullende informatie te verkrijgen over belangrijke onderwerpen die niet voldoende aan bod kwamen in de beschikbare documentatie.

Belangrijkste bevindingen

De belangrijkste bevindingen voor elk van de evaluatieonderwerpen worden op de volgende pagina's gedeeld.

1 Relevantie // Een zeer relevant programma

Relevantie is subjectief. Daarom hebben we de relevantie van het Her Choice programma vanuit drie verschillende invalshoeken onderzocht. 1) top-down, met het beleidskader van BZ als lens, 2) de urgentie van het probleem door na te denken over de prevalentie ervan en 3) de *drivers* en behoeften van de bevolking als laatste lens. Vanuit alle invalshoeken toont het programma een hoge mate van relevantie.

BZ-lens - Een bijna perfecte aansluiting bij het SRGR-beleid van BZ

Het Her Choice programma richt zich op alle vier de SRGR-resultaatgebieden van het SRGR-beleidskader van BZ, terwijl het ministerie verwachtte dat de inspanningen van HC op zijn minst specifiek zouden bijdragen aan twee resultaatgebieden. Zowel in theorie als in praktijk. Het werk van de alliantie sluit het sterkst aan bij resultaatgebied 1 betreffende jongeren. Het Her Choice programma is dus zeer relevant vanuit het perspectief van het SRGR-beleid van BZ.

Urgentie lens - Een ernstig en veel voorkomend probleem aanpakken

Kindhuwelijken zijn een ernstig probleem dat duidelijk moet worden opgelost. De Her Choice alliantie heeft ervoor gekozen om in tien landen in Azië en Afrika aan dit probleem te werken. De prevalentie van kindhuwelijken in deze landen is verschillend, maar over het algemeen vrij hoog. In Ghana, het land met de laagste prevalentie, is nog steeds 1 op de 5 meisjes getrouwd voordat ze 18 zijn. De alliantie lijkt dus te werken aan een relevant onderwerp in relevante landen.

Drivers en behoeften lens - Een holistische benadering voor een complex fenomeen

Kindhuwelijken zijn een complex fenomeen met een veelvoud aan onderliggende *drivers*. De Her Choice alliantie heeft uitgebreide stappen doorlopen om de *drivers* goed in kaart te brengen en te contextualiseren. De holistische programmatische aanpak die door Her Choice is gekozen, speelt in op deze complexiteit en zorgt ervoor dat de belangrijkste *drivers* worden aangepakt. Verschillende strategieën zijn gebruikt om de belangrijkste *drivers*, zoals armoede, religie en sociale/gendernormen, aan te pakken.

De gekozen holistische benadering lijkt erg relevant om de belangrijkste *drivers* van kindhuwelijken aan te pakken.

Effectiviteit // Outcome- en impact targets over het algemeen behaald – gemengde resultaten op output targets

In onze evaluatie richten we ons specifiek op de output- en outcome targets die gedurende het programma zijn gesteld en of deze zijn bereikt. De evaluatie gaat dus meer over de manier waarop impact werd gemanaged, dan een reflectie over de algehele effectiviteit van het programma.

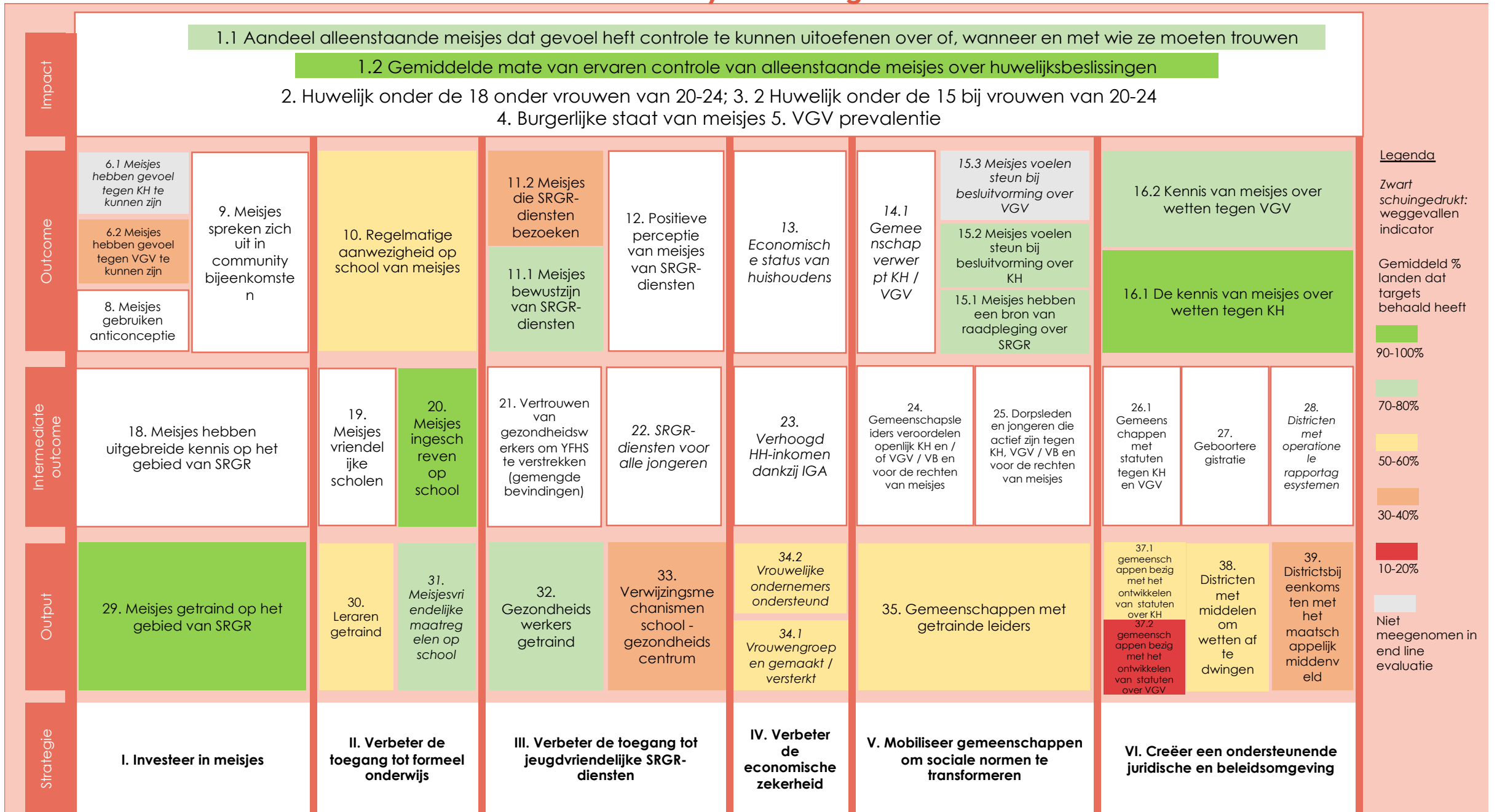
Van de twee indicatoren op impact niveau die targets hadden en aan het einde werden gemeten, werden de targets in de meeste programmalanden behaald of bijna behaald. Voor het outcome niveau werden targets vastgesteld nadat het baseline onderzoek was voltooid. Deze targets zijn over het algemeen in de meeste landen behaald. De indicatoren met betrekking tot de alleenstaande meisjes die voelen dat ze zich tegen VGV kunnen verzetten, en meisjes die SRGR-diensten bezoeken, vormen twee opmerkelijke uitzonderingen. Het behalen van de targets voor deze indicatoren bleek in de meeste landen moeilijk. Voor strategie vier zijn geen targets op outcome niveau vastgesteld. Het is niet duidelijk waarom deze targets niet zijn vastgesteld.

Er zijn slechts voor één indicator targets op intermediair outcome niveau vastgesteld en deze werden door de meeste landen gehaald. Het niet stellen van targets voor de andere intermediaire outcomes lijkt een gemiste kans. Targets op dit niveau zouden nuttig zijn geweest om actief te managen op meer impact tijdens de uitvoering van het programma.

Output targets werden elk jaar in samenwerking met de partners vastgesteld. Output targets gericht op strategieën die bedoeld waren om de invloed van meisjes in het maken van keuzes te vergroten (1,2,3), werden het gemakkelijkst bereikt gedurende het programma. Voor de meeste van deze indicatoren was de meerderheid van de landen daartoe in staat. De output targets gerelateerd aan de strategieën voor meer beslissingsruimte voor meisjes binnen gemeenschappen (4,5,6) bleken moeilijker te bereiken. Een kleiner deel van de landen slaagde erin regelmatig de targets te halen die ze hadden gesteld. Het stellen van doelen op output niveau lijkt behoorlijk ambitieus te zijn geweest. We zien bijvoorbeeld meerdere keren dat de targets in het eerste jaar bij lange na niet zijn behaald, maar vervolgens in het volgende jaar werden verhoogd. Voor toekomstige programmering zou het relevant zijn om te werken aan meer realistische output targets.

De theory of change op de volgende pagina laat zien welk deel van de programmalanden de gestelde targets heeft behaald. De kleuren geven het % landen aan dat in staat was om de targets te behalen.

Theory of Change

Alliantiestrategieën spelen in op de belangrijkste faciliterende factoren

Vier faciliterende factoren werden door de partners als essentieel beschouwd voor de effectiviteit van het programma:

1. Betrokkenheid van de gemeenschap, inclusief jongens en mannen (82,3%)
2. Uitwisseling van kennis en ervaring tussen partners op nationaal niveau (56,1%)
3. Betrokkenheid van traditionele / religieuze leiders (53,7%)
4. Betrokkenheid van (lokale) autoriteiten (51,2%)

Deze factoren komen overeen met de strategieën / aanpak van de alliantie. Elk van deze factoren is vanaf het begin tot op zekere hoogte meegenomen in de opzet van het programma.

Vooral wat betreft de betrokkenheid van jongens en mannen zien we dat de alliantie rond de middellange termijn op deze factor heeft gereflecteerd en deze vervolgens met meer intentie en intensiteit heeft benut.

Belangrijkste drivers van kindhuwelijken als remmende factoren

Drie remmende factoren werden door partners geselecteerd als belangrijk voor de effectiviteit van het programma:

1. Diepgewortelde tradities
2. Armoede, analfabetisme en andere sociaal-economische kwesties
3. Onvoldoende budget

De eerste twee remmende factoren werden door het programma ook geïdentificeerd als de belangrijkste *drivers* voor kindhuwelijken. Het programma is opgezet om deze factoren aan te pakken, maar het aanpakken van deze complexe oorzaken blijft moeilijk.

Duurzaamheid // Voorzichtig optimisme over de duurzaamheid van het programma

De Her Choice alliantie integreerde verschillende op duurzaamheid gerichte tactieken in hun aanpak. Door te investeren in de capaciteit van de partnerorganisaties was het mogelijk om deze tactieken in de praktijk te implementeren.

Sterke investering in duurzaamheid

De Her Choice alliantie heeft meerdere tactieken gebruikt om de duurzaamheid van zowel de aanpak als de resultaten van het programma te waarborgen.

De belangrijkste elementen van de duurzaamheidsaanpak waren:

1. Een gedeeld eigenaarschap van het programma. Geen top-down benadering, maar een nauwe samenwerking met sterke nationale partners wat leidt tot een ingebedde aanpak.
2. Een gedeeld eigenaarschap van de uitkomsten, waarbij niet alleen meisjes verantwoordelijk zijn voor de veranderingen, maar de hele gemeenschap betrokken is.
3. Een holistische benadering, die (mogelijk) enkele van de diverse *drivers* verzacht die kunnen leiden tot het terugdraaien van de behaalde resultaten.

Capaciteitsopbouw sleutel tot duurzaamheid

Voor twee belangrijke duurzaamheidstactieken van Her Choice, namelijk de holistische benadering en een gedeelde verantwoordelijkheid voor de resultaten, was capaciteitsopbouw een cruciaal element voor succes.

Sommige partners hadden een beperkt begrip van het belang van een holistische benadering voor een complex thema als kindhuwelijken. Laat staan ervaring met het implementeren van zo'n holistisch programma. Capaciteitsopbouw hielp het team zowel het belang van een dergelijke aanpak in te zien als specifieke elementen te implementeren.

Het helpen van gemeenschappen om verantwoordelijkheid te nemen voor de verandering was voor sommige partners ook een nieuw proces. De trainingen hielpen hen om niet alleen hun boodschap krachtiger over te brengen, maar ook om de gemeenschap echt te mobiliseren om hun eigen acties voor verandering te kunnen ondernemen.

Voorzichtig optimisme

Partners erkennen dat er tijdens het programma stappen zijn gezet om duurzaamheid te waarborgen. Het creëren van duurzame verandering in zo'n complex en diepgeworteld vraagstuk kost tijd, maar ze zijn voorzichtig optimistisch. Ze zijn het minst optimistisch over de duurzaamheid van de verandering die bij jongens en jonge mannen is gerealiseerd. De beperkte tijd die is besteed aan het werken met hen is een belangrijke oorzaak van dit gebrek aan optimisme. Partners zien wel dat de effecten van Corona de langetermijnresultaten van het programma kunnen belemmeren.

Partners erkennen dat, hoewel het programma tot een eind komt, er nog werk aan de winkel is. Het merendeel van de partners zal het werk in een of andere vorm voortzetten. Door gebrek aan middelen zijn hun inspanningen helaas vaak beperkt.

Aanbevelingen op procesniveau

De volgende aanbevelingen hebben betrekking op het monitoringproces en de uitvoering van het Her Choice programma. Deze aanbevelingen zijn met name relevant voor de alliantieleden en partners bij hun toekomstige inspanningen, maar kunnen ook relevant zijn voor andere organisaties.

1. Stel realistischere output targets door te reflecteren op de resultaten van het voorgaande jaar.
2. Stel targets en bewaak de voortgang op intermediair outcome niveau. Dit niveau ligt dicht bij de sphere of control en inzicht op dit niveau geeft meer mogelijkheden om de aanpak tijdens de implementatie te verbeteren.
3. Vervang en verfijn weggefallen indicatoren tijdens de uitvoering van het programma. Dit is belangrijk vanuit het oogpunt van resultaatmanagement.
4. Stel doelen voor alle relevante strategieën om het strategisch kader verder te valideren.
5. Capaciteitsopbouw speelde een belangrijke rol bij de uitvoering van de duurzaamheidsstrategie van het Her Choice programma. Investeer waar mogelijk en relevant in capaciteitsopbouw en blijf samenwerken met de partners van wie de capaciteit is versterkt.

Good practices

De volgende vier good practices zijn gedestilleerd uit het Her Choice programma. Deze zijn relevant voor elke organisatie of alliantie die zich bezighoudt met het aanpakken van kindhuwelijken.

1. De holistische benadering van de Her Choice alliantie was cruciaal voor de relevantie, effectiviteit en duurzaamheid van het programma. Voor toekomstige programma's is het relevant om hun voorbeeld te volgen door kindhuwelijken op een holistische manier aan te pakken; het versterken van meisjes zelf, maar ook van doorverwijzingsmechanismen, en het richten op de belangrijke volwassenen rond meisjes: ouders, leerkrachten, gemeenschaps- en religieuze leiders, gezondheidswerkers en autoriteiten.
2. Monitor voortdurend contextuele veranderingen en aannames die ten grondslag liggen aan de strategie, om op een effectieve manier in te spelen op de ontwikkeling van *drivers* en het verminderen van remmende factoren.
3. Zorg ervoor dat mannen in de gemeenschap vanaf het begin van het programma actief deelnemen. Zoals we hebben geleerd van het Her Choice programma, is hun rol cruciaal voor verandering.
4. Overweeg om in elk land meer dan één partner op te nemen. Als het gaat om linking & learning in het Her Choice programma, werd samenwerking op nationaal niveau zeer gewaardeerd.

HER
CHOICE

KINDERPOSTZEGELS
voor kinderen door kinderen

Ministry of Foreign Affairs